

**ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ
СЪВЕТ НА НАОА**

ДОКЛАД

**НА
ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ
ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА
АКРЕДИТАЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИ ПРОФЕСИИ**

“ИНСПЕКТОР ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ”

**ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.5. ЗДРАВНИ ГРИЖИ
В МЕДИЦИНСКИЯ КОЛЕЖ НА МЕДИЦИНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ**

Уважаеми г-н Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за програмна акредитация на специалност от регулираните професии „Инспектор по обществено здраве” на образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър” от професионално направление 7.5. Здрави грижи в Медицинския колеж на Медицинския университет – Пловдив

Докладът е разработен съгласно чл. 88а, ал. 5, т. 2 от ЗВО и чл. 33, ал. 1, т. 2 и чл. 35, ал. 1 от ПДНАОА и приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.) критерии за програмна акредитация на специалностите от регулираните професии в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG)- част 1 /1-10/ и по смисъла на чл.78, ал. 3 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ „ИНСПЕКТОР ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ” НА ОКС „ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР” ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.5. ЗДРАВНИ ГРИЖИ В МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ-ПЛОВДИВ - МУ- ПЛОВДИВ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ –ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол/дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол №8/07.04.2016 г.
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	Протокол №8/30.03.2017 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	29.05.2017 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол №20/4.07.2017 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол №23/26.07.2017 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция /ПК предоставя доклада на АС	

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Въз основа на доклада на експертната група Постоянната комисия констатира, че **и двете препоръки** (Да се стимулира участието на студентите в научни проекти – постоянен срок, и Да се подобри възрастовата структура на хабилитирания преподавателски състав – текущ срок) на ПКЗС при НАОА от предходната акредитация на специалността от регулираните професии „Инспектор по обществено здраве” **са изпълнени.**

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТТА ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ „ИНСПЕКТОР ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“ НА ОКС “ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР” НА МЕДИЦИНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 2 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 4)¹

ВЪЗ ОСНОВА НА ИЗВОДИТЕ НА ЕКСПЕРТНАТА ГРУПА В ДОКЛАДА СЕ ОЦЕНЯВА ИЗПЪЛНЕНИЕТО/НЕИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ВСИЧКИ КРИТЕРИИ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ESG- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 2 ОТ ЗВО, КАКТО СЛЕДВА:

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството

Критерий 1.1. При извършване на обучение по специалността от регулираните професии се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище

1.1.1. Обучението по специалността от регулираните професии „Инспектор по обществено здраве” се провежда в съответствие с мисията, целите и задачите, обявени в образователната политика на Колежа. Стратегията на Колежа е насочена в два аспекта: Осигуряване обучение и квалификация, съответстващи на Единните държавни изисквания и европейските стандарти за качество и осигуряване на необходимите нови медицински специалисти за нуждите на региона.

1.1.2. В Медицинския колеж (МК)-Пловдив е изградена организация за управление на качеството на учебния процес. Активността на Колежа е подчинена на университетската система за качество. Осъществяването на дейностите по управление на качеството се извършва в съответствие със ЗВО, ЗРАС в Република България, ПРАС в Р България и Правилника за дейността на МУ – Пловдив.

В МУ-Пловдив е създадена Общоуниверситетска комисия за управление и оценка на качеството на учебния процес (ОУКУОКУП). Съществува и Отдел “Управление и контрол на качеството на обучение” към Ректората и е разработен Правилник за контрол на качеството. Със заповед на Директора на МК е утвърден състава на *Колежанската комисия* (КК). В КК участват преподаватели и представители на студентите. В дейността си КК се ръководи от правила, които са в съответствие със залегналите позиции и приоритети в Наръчника по качество на МУ-Пловдив, както и със стратегията за неговото развитие.

МК е сертифициран по ISO 9001:2008 от 2012 г. и след проведен ресертификационен одит (25.08.2015 г.) е удължена валидността на сертификата до 24.08.2018 г.

В МК ежегодно се провежда вътрешен одит от сертифициран одитор. Последният вътрешен одит на специалността „Инспектор по обществено здраве“ е проведен на 21.04.2016 г. През изминалия период е проведен един външен одит от НАОА, свързан с процедурата за програмна акредитация на специалност от регулираните професии „Инспектор по обществено здраве“. На сайта на МК и МУ-Пловдив има подробна информация за всички специалности и професионални направления, по които се води

---

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

обучение. Системният анализ и обновяване на учебната документация на специалността „Инспектор по общественно здраве” е в отговор на непрекъснатото нарастване на потребността от качествени медицински услуги, бързото развитие на медицинската наука и практика и изискванията на студенти, преподаватели и работодатели. Системата за качество включва многообразие от правилници и процедури по различни аспекти от организацията на дейността на МК: инструкции и указания за оформяне на учебна документация, за провеждане на лекционни и практически занимания, за провеждане на колоквиуми, тестове, изпити и т.н.

Част от дейностите, свързани с качеството на обучението включват и стремежът за опознаване на други европейски или световни научни програми (Еразъм, Европейски сестрински модул), свързани с обучение по обществен здраве. При системния анализ и периодичното обновяване на учебната документация на специалността „Инспектор по обществен здраве” в МК се осъществяват и сравнения с учебните програми в други медицински училища в България.

Важен елемент в процеса, осигуряващ качеството на обучението е и административния контрол на учебната документация, съответстващ на изискванията, заложи в Правилника за учебната дейност на МУ-Пловдив.

За постигане на устойчивост на качеството на обучението са проведени анкети за мнението на студентите относно лекционния материал и теоретичната подготовка; начините за провеждане на практическото обучение, наличие на информационна и материална база, необходими за успешното провеждане на образователния процес. При оценката на качеството е включена и компонентата на обратната информация, включваща и проучвания на мнението на завършили студенти, както и на работодателите им. В тази насока, с решение на КС, се дава възможност *за изнасяне на определени лекции, свързани основно с практическото приложение на теоретичните познания от бъдещи работодатели.*

1.1.3. МУ-Пловдив прилага ясно очертана политика, позволяваща осъществяване на взаимовръзка между обучението и научните изследвания, с основна задача за приобщаване и мотивиране на студентите да участват в научни проучвания. В този аспект са инициирани активности за включване на студентите от МК в научноизследователски дейности.

Студентите от МУ-Пловдив, включително и студентите от специалностите на МК, имат възможност да провеждат и изявяват своите научни интереси, и в рамките на младежкото научно дружество ”Асклепий”, подкрепяно методично, организационно и финансово от ръководството на МУ-Пловдив. Участието в него е доброволно. Дружеството осъществява дейността си съгласно приет от неговото общо събрание устав. За стимулиране на студентите и младите учени към активна научноизследователска дейност младежкото научно дружество участва в организирането и провеждането на ежегодния конкурс “Наука и младост” под егидата на Ректора на МУ-Пловдив.

Основното участие на студентите е под *формата на постери или презентации* с техни ръководители в научни форуми, провеждани у нас или в чужбина. Предоставените списъци с теми показват основно обзорни разработки или реферати. В периода са реализирани **38** участия на студенти от специалността „Инспектор по обществен здраве” в **три** различни научни форуми, проведени в България от колежите в Пловдив, Варна и Плевен. При срещата на ЕГ със студентите от трите курса на специалността е установена мотивация за участие в научноизследователска дейност под ръководството на преподавателите от МК. Предоставената информация за публикационната дейност на *преподавателите* показва **голяма активност по брой участия** в научни форуми (**173**, от които **88** международни), **196** научни публикации в български списания и **94** в международни, както и учебници, монографии и ръководства – общо **33**. В представените данни не всички материали са свързани конкретно със специалността „Инспектор по обществен здраве”. Допълнително са предоставени данни за научните разработки, *касаещи конкретно настоящата специалност*, които значително намаляват първоначалните бройки, но въпреки това може да

се приеме, че има достатъчно научна активност. Препоръката на ПК е да се задълбочи дейността към реалните научни разработки, за сметка на рефератите и обзорите.

Констатации за изпълнение на критерий 1.1:

В МК се поддържа и развива ефективна политика, осигуряваща системно оценяване и контрол на качеството на обучителния процес. Поддържа се богата документация, отразяваща дейността на Комисията по качество към МК, в синхрон с цялостната концепция за качество на обучението и процеса на реализацията му в МУ-Пловдив. Ежегодно се провежда вътрешен одит от сертифициран одитор. Изпълнени са изискванията за прозрачност на провежданата политика и е осигурен достъп на студентите до необходимата за тяхното обучение информация. Провежда се активност за мотивиране на студентите към участие в научноизследователски проучвания.

Критерий 1.2. Управление на качеството на образованието.

1.2.1. В МК-Пловдив е изградена функционираща система за управление на качеството. Тя се основава на общоуниверситетската система за управление на качеството, като по-подробна информация е представена по-горе (вж 1.1.2.).

Системата за управление на качеството на образованието е адаптирана към проблемите на обучителния процес в Колежа и е в съответствие на европейските изисквания в това отношение.

Основните структури, документи и подходи, използвани за постигане на по-високо качество и ефективност на обучителния процес чрез функциониращата система за управление на качеството в МК и МУ-Пловдив са: изграден е **Отдел „Управление и контрол на качеството на обучение“** към Ректора; създадена е **Общоуниверситетска Комисия за управление и оценка на качеството на учебния процес (ОУКУОКУП)**; създадена е **Общоколежанска комисия за осигуряване и управление на качеството**; разработена е **собствена вътрешна система за оценяване и поддържане** на качеството на обучение и на академичния състав; изработен е **Правилник за контрол на качеството**, в съответствие със спецификата на различните единици и нива: катедри, колеж, факултети, университет; осъществено е кадрово осигуряване на управлението на качеството на всички нива; проведени са **семинари и курсове за обучение** на отговорниците по качество; **актуализират се периодично** работните инструкции, учебни планове и програми; провеждат се ежегодно **вътрешни одити** и се подготвят необходимите материали за външни одити; **ръководството на Университета/Колежа се запознава с резултатите** от одитите и при констатирани нередности се извършва нова проверка; поддържа се **обратна връзка** със студенти, кандидат-студенти, завършили-студенти, преподаватели, потребители и работодатели чрез анкетни проучвания; **резултатите** от анкетните проучвания и оценката им се **обявяват на сайта** на Университета.

За специалността „Инспектор по общественото здраве“ са разработени **6 вида анкетни карти**: за новопостъпилите студенти относно очакванията им за обучението в МК; за проучване на студентското мнение относно учебна дисциплина и преподавател; за студенти в III курс; за завършили студенти от специалност „Инспектор по общественото здраве“ за реализацията им; за завършили МК-Пловдив и работещи по специалност „Инспектор по общественото здраве“; за потребителите относно оценката им за работещите при тях специалисти от специалност „Инспектор по общественото здраве“.

Анкетите се обработват от студентско-преподавателска комисия от специалността. След обсъждане, получените резултатите се приемат на събрание на КК и Колежанския съвет.

1.2.2. В МУ-Пловдив е създадена Комисията по научна етика, която е експертен и консултативен орган за извършване на оценка, периодичен надзор и даване на становище относно етичните аспекти на научните изследвания, провеждани в рамките на институцията.

Работата на Комисията по научна етика в МУ-Пловдив се осъществява съгласно Универсалната декларация на ООН за правата на човека, Декларацията на СМА от Хелзинки относно етичните принципи при биомедицински изследвания, включващи човешки същества, Конвенцията по биоетика и всички действащи правни инструменти на ЕК, отнасящи се до етиката на научните изследвания, както и Закон за здравето, Наредба № 14 на МЗ и изискванията на други документи в областта на етиката на научното изследване и научните публикации. Комисията разработва и предоставя стандартизирани оперативни процедури, указания и формуляри за оценка на етичните аспекти при научните изследвания в съответствие и с българското законодателство, международните актове и принципите на Декларацията на СМА от Хелзинки и на Добрата производствена практика. МУ-Пловдив се стреми да предостави висококачествено обучение и да насърчава активността на студентите към обратна връзка при възникване на затруднения или при предложения за подобрения..

Разработена е Процедура за подаване и разглеждане на оплаквания от студенти, докторанти и специализанти в МУ-Пловдив, утвърдена от АС (Протокол № 9 от 26.11.2015 г.).

През изминалия период не са констатирани изпитни измами в процеса на обучение и на плагиатство по отношение на научноизследователските дейности, извършвани в МК.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2:

Изградена е стройна система за управление на качеството на образованието в съответствие с европейските изисквания и спецификата на обучителния процес по специалност „Инспектор по обществено здраве”. Системата обхваща всички аспекти на университетския живот – процес на обучение, научноизследователска дейност, професионална практика и т.н., съпроводени с доказателствен материал – инструкции, процедури, правилници. С цел повишаване нивото на качеството на обучителния процес регулярно се проучва мнението на студентите. Спазват се етичните принципи по всички етапи от образователния процес, научно-практичната дейност и комуникационните отношения. За изминалия период няма регистрирани жалби, изпитни измами и плагиатство.

Стандарт 2. Разработване и одобряване на програмите

Критерий 2.1. ВУ извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни

2.1.1. Обучението на студентите по специалността “Инспектор по обществено здраве” на ОКС “професионален бакалавър” се провежда по изготвена и утвърдена за специалността учебна документация. Прилагат се стандартизираните процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация. Учебната документация включва квалификационна характеристика на специалността; учебен план; учебни програми на изучаваните дисциплини (задължителни, избираеми и факултативни) и годишен учебен график. Водят се и стандартните задължителни документи - главни книги, студентски книжки, изпитни протоколи, индивидуални досиета и др.

Организацията на учебния процес в специалността се осъществява от заместник-директор по учебната дейност, ръководителя на специалността и преподавателския състав. В учебната документация е регламентиран учебния процес по отношение на учебно натоварване, учебни резултати, равнище на квалификация, компетенции и профил, в съответ-

ствие с препоръките на комюникето от Берлин (2003 г.) „Реализиране на Европейското пространство за висше образование”.

Квалификационната характеристика на специалност „Инспектор по обществено здраве” за ОКС „Професионален бакалавър” е приета от АС на МУ-Пловдив (Протокол № 9/26.11.2015 г.). В съответствие с утвърдения в университета стандарт, квалификационната характеристика представя: основните цели и задачи на обучението на студентите по специалността; определя квалификационния стандарт на обучението; конкретизира знанията, уменията, компетенциите, които се изграждат в процеса на обучение; посочва възможностите за професионална реализация и допълнителна квалификация след завършване на специалността. Обучението е насочено към изграждане на специалисти, осъществяващи държавен здравен контрол с цел опазване и укрепване на общественото здраве. Дипломираните специалисти могат да работят в Регионалните здравни инспекции; Областните дирекции по безопасност на храните и подобни структури към Министерство на вътрешните работи; Службите по трудова медицина; Контролните звена по вътреболнични инфекции, дезинфекция и стерилизация към лечебните заведения; в промишлени предприятия като специалисти по безопасност и здраве при работа.

При проведените дискусии по време на срещите на ЕГ с преподавателите е изяснен пътят на създаване на Квалификационните характеристики след проучване на учебни програми на сродни специалности у нас и в чужбина, добрите практики в този вид обучение и анализ на конюнктурата на пазара на труда.

Учебният план на специалността „Инспектор по обществено здраве” е съобразен със законовите изисквания, а именно: форма на обучение – редовна; продължителност на обучението – 6 семестъра по 15 седмици и 600 часа преддипломен стаж. Общият хорариум от задължителните 25 учебни дисциплини е **3345** часа, който надвишава с 25 часа (0.7%) хорариумът по ЕДИ. Спазено е изискването за минимален хорариум по всички задължителни дисциплини. Практическото обучение съставлява **50.2%** от общото натоварване, а аудиторната заетост е 49.8%, което е **в пълно съответствие с изискванията** на ЕДИ.

Учебната практика от първи до пети семестър е с продължителност 1080 часа.

Студентите имат възможност за избор на **11** избираеми и **3** факултативни дисциплини с общ хорариум 540 часа.

Общият хорариум по специалността „Инспектор по обществено здраве” е **3885** часа и **198** кредита. Съотношението по брой часове на задължителни, избираеми и факултативни е 3345:480:60.

Учебните програми на дисциплините съответстват на образователната мисия, цели и задачи на специалността „Инспектор по обществено здраве”. Те периодично се анализират и адаптират към измененията в образователното законодателство, като се осъвременяват и усъвършенстват в съответствие със съвременните изисквания за поддържане и усъвършенстване на качеството на обучението, включвайки новите постижения в науката.

При изготвяне на програмите е съблюдаван принципът на редуване на теория и практика и е осъществен принципът на междупредметната връзка. Всички учебни програми се обсъждат и приемат на заседания на специалността и се одобряват от Колежански съвет.

Цялата учебна документация се актуализира при промяна в нормативните документи, по предложение на ръководителя на специалността или преподаватели от съответни дисциплини, по препоръка на външни или вътрешни одитори, потребители на кадри и съобразно резултатите от анкети със студентите.

2.1.2. Най-сериозни са оценките за качеството на образованието по специалност „Инспектор по обществено здраве”, получени от потребителите на кадри. Анкетирани са **10** работодатели. Резултатите показват, че приблизително 100% от специалистите постъпили на работа имат необходимите теоретични познания, а 92% от тях се справят и с конкретните практични задачи, умеят да работят в екип и притежават добри комуникативни качества. Висок е процентът и на желаещите за продължаващо обучение и усъвършенстване, но ОКС

„Професионален бакалавър“ е с много ограничени възможности за това. Периодично се провеждат съвместни работни срещи между ръководството на МК, преподаватели и студенти от специалността и потребителите на кадри за запознаване с целите и задачите на обучението, задълженията им в тази насока и идентифициране на актуалните изискванията на практиката.

На срещата на ЕГ с потребителите на кадри всички са били единодушни в мнението за добрата подготовка на студентите и завършилите МК, които са били на преддипломен стаж или които вече работят при тях.

2.1.3. Критериите за проверка и оценка на знанията и уменията на студентите са конкретизирани във всяка отделна, учебна програма по съответната дисциплина. Основна форма за *текущ контрол* е провеждането на контролни работи и тестове. Семестриалните изпитни сесии се организират и провеждат в съответствие със ЗВО. *Изпитите* се провеждат въз основа на тематична учебна програма на изучаваната дисциплина и конспект с изпитни въпроси, предоставен на студентите при започването на обучението по дисциплината.

Обучението завършва с държавни изпити по *Обща хигиена – практически и теоретичен, и Епидемиология – практически и теоретичен*.

Методите на преподаване и оценка са обект на постоянен контрол, наблюдение, анализиране и оптимизиране. Успеваемостта на студентите се разглежда на КС при обсъждане на резултатите от семестриални и държавни изпитни сесии и по повод на конкретни учебни казуси. Тя се следи дори чрез административните справки за кандидатстване за стипендии, за подбор на студентите за международна мобилност.

Повод за обсъждане на използваните методи на преподаване и оценяване са и резултатите от **анкетирането на студентите**, както и наблюденията на ръководителите на специалността при атестирането на преподавателите. Тези резултати се вземат предвид при обсъждане на евентуални промени в учебните планове, при анализ на учебното съдържание на приеманите и актуализираните учебни програми. В анкетните проучвания сред студентите целенасочено се включват въпроси, засягащи методите на преподаване и оценяване, което позволява да се направи анализ, както на мнението на студентите, така и на методите и подходите на преподаване, използвани от различните преподаватели. Тези резултати се обобщават и анализират от отговорниците по качеството към колежа, които ги докладват на заседанията на Колежанския съвет (виж 1.2.).

2.1.4. По отношение на съвместимостта на учебните програми в МК-Пловдив с програмите на други ВУ в България е предоставена сравнителна оценка на програмите, прилагани в МК във Варна и София. Данните показват висока степен на сходство между хорариума за специалността „Инспектор по общественото здраве“ и в трите колежа. Основната разлика в хорариума произтича от дисциплината „Спорт“, която в МК-Варна е част от задължителните дисциплини, а в МК-Пловдив - част от избираемите, както и разлики в броя на избираемите (Пловдив - 11; София и Варна - 5) и факултативните дисциплини (Пловдив и София – 3, а Варна - 5). Тези разлики не променят характера на обучителния процес и са предпоставка за мобилност на основата на взаимно признаване на отделни периоди и на цялостното обучение.

2.1.5. Изискванията, които се спазват при разработването на учебните програми са периодично актуализиране на използваната в програмите литература; активно включване на студентите в дискусии по тематиката на лекционния материал, хармонизиране с изискванията на работодателите за спецификата на компетентностите на инспекторите по общественото здраве, оптимизиране на изпитните процедури Програмите са разработени от титулярите на учебните дисциплини - хабилитирани преподаватели на основен трудов договор в МУ-Пловдив и хоноруваните хабилитирани преподаватели, с които е сключен договор за учебната година.

Всички учебни програми за специалността са издадени в сборник през 2013 г., който е представен като доказателствен материал. Всяка учебна програма се защитава в качествено и

количествено отношение във връзка със съвременните научни достижения и нуждите на пазара на труда пред Колежанския съвет.

2.1.6. От особено значение за ефективността на учебните програми за специалността „Инспектор по общественото здраве” е мнението на представители на институциите, занимаващи се с мениджмънт на общественото здраве и на потребители на тези специалисти. Преподавателите по различните дисциплини, изготвящи учебните програми, се информират за потребностите на пазара от инспектори по общественото здраве, чрез провеждане на различни анкети (виж 1.2.).

При проведената среща на ЕГ с преподавателите е потвърдено периодичното актуализиране на учебните програми за обучение по специалността.

2.1.7. В МК е разработена и се прилага процедура за изготвяне на учебните планове в съответствие с националните и институционални нормативни изисквания в следното: структура на учебните планове; наименование и съдържание на учебните дисциплини (задължителни, избираеми, факултативни); общ брой кредити и разпределението им, необходими за успешно дипломиране; съотношение между лекционни и практически занимания; регламентиране на учебните практики и производствените стажове; структура по семестри, седмици и часове. Спазено е изискването на ЕДИ за броя на задължителните учебни дисциплини, който не трябва да е по-малко от 22, а хорариумът им – не по-малко от 1660 часа. В Учебния план на специалността “Инспектор по общественото здраве” в МУ-Пловдив са включени общо 25 задължителни учебни дисциплини с общ хорариум 1665 часа. За учебна практика са предвидени 1080 часа и 600 часа – за преддипломен стаж. Общият хорариум в МК-Пловдив за специалността е 3345 часа срещу 3320 часа по ЕДИ.

Общият брой на кредитите от задължителни учебни дисциплини, учебна практика и преддипломен стаж за специалност “Инспектор по общественото здраве” в МУ-Пловдив е 198, от които от семестриалното обучение - 168, от преддипломен стаж - 20 и от държавни изпити – 10 кредита.

След завършване на пълния курс на обучение и успешно полагане на всички предвидени по Учебния план семестриални и държавни изпити, студентите получават диплом за висше образование по специалността „Инспектор по общественото здраве” с ОКС „професионален бакалавър”. В дипломата са дадени оценките по шестобална система, като са вписани и съответствията по скалата на ESTC от преходните и заключителни разпоредби на Наредба за учебната документация, която регламентира учебния процес по отношение на учебно натоварване, равнище на квалификация, учебни резултати, компетенции и профил.

Констатации по изпълнение на критерий 2.1.:

МК прилага с процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация по специалност „Инспектор по общественото здраве”. Установен е цялостен набор от документи: квалификационни характеристики, учебни планове, учебни програми, методи и подходи на обучение, които периодично се актуализират. Спазени са съотношенията между задължителни, избираеми и факултативни дисциплини. Учебните програми и практическата подготовка на студентите са съгласувани с мнението на потребители на кадри. Осъществява се сравнителна оценка с научните планове, използвани за същата специалност в други колежи в страната.

Стандарт 3. Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответната специалност от регулираните професии

3.1.1. Важна задача в образователния процес в МК-Пловдив е стимулирането на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение по специалността

„Инспектор по общественно здраве”, съобразена с Европейската и национална квалификационна рамка, както и с основната нормативна база и методическите стандарти, утвърдени от МУ-Пловдив.

Квалификационната характеристика е представена в 2.1.1. Тъй като професията „Инспектор по общественно здраве” е тясно обвързана със спецификата на здравното законодателство на отделните държави, членки на ЕС и поради несъвместимата с европейската образователна система ОКС „Професионален бакалавър по..“, на този етап за позицията на бъдещия специалист в квалификационната рамка на Европейското пространство за висше образование е проблем.

Учебният план на специалността “Инспектор по общественно здраве” също е представен в 2.1.1. Задължителните учебни дисциплини, предвидени в учебния план и техните часове са достатъчни за формиране на добри професионални качества и осигуряват възможност за придобиване на знания, умения и навици необходими за добра професионална реализация.

3.1.2. В МК е изградена организация за активизиране на студентите за участие в практическите дейности, характерни за специалността. В учебния план на специалността „са включени практически занимания, стимулиращи творческата им активност. Под ръководството на преподавателите студентите се въвеждат в професионалната среда. В процеса на обучение е включен и стремеж за формиране у студента на отношение към екипа, към потребителя, критичност в работата и способност за бърза ориентация в критични ситуации. Провеждат се проучвания върху студентското мнение относно качеството и практическата полезност на обучението.

3.1.3. Проследява се активно реализацията на студентите чрез провеждане на анкетни проучвания и събиране на информация периодично след получаване на дипломата.

Проведени са проучвания върху реализацията на завършилите студенти. Анкетирането, проведено в периода **2009-2013 г.** на **20** студенти, завършили специалността показва, че **70%** постъпват на работа до **1** година от завършването на образованието си, **15%** - до **2** години

Анкетирани са дипломанти на *випуск 2014 г.* В момента на провеждане на анкетата по специалността работят **12%** от анкетираните от общо **17** завършили. Относителният дял на реализиралите се по специалността за последните 5 години, от общия брой на завършилите специалисти е **27%**. През последните 5 години **12%** от завършилите специалността продължават обучение в друга квалификационна степен.

- 95% от анкетираните считат практическата подготовка за достатъчна, а 85% се чувстват уверени при започване на работа.
- 70% от анкетираните са препоръчали на кандидат-студенти специалността „Инспектор по общественно здраве”.

Резултатите от направените анкети със завършилите студенти показват позитивна нагласа към възможностите за професионална реализация.

3.1.4. Оценяването на познанията и уменията на студентите се извършва със съвременни, ясни методи и подходи, включващи изпити, реферати, портфолия, творчески задачи, информационни продукти, есета. Тези съвременни подходи водят до надграждане на професионалната подготовка на студентите и до повишаване на мотивираността им за участие в учебния процес. Обратната връзка, необходима за оценка на качеството на обучението по специалността в МК се осъществява по различни подходи: чрез ежегодни анкети за проучване на мнението на студенти, дипломанти и потребители и чрез членове на Клуб на възпитаниците на МУ-Пловдив (<http://mu-plovdiv.bg/BG/Alumni-клуб/>). Проучва се мнението и на вече реализирани на пазара на труда възпитаници на МК (вж. 2.1.2.).

Добрата оценка за качеството на обучението, което получават студентите по специалност „Инспектор по общественно здраве“ се подкрепя и от сравнително големия

процент (70%) завършили студенти, които препоръчват специалността като много съвременна и интересна.

Проведените анкети с потребителите на кадри показват, че 92 % от постъпилите на работа се справят с поставените им задачи и притежават необходимите комуникативни качества. Обобщената оценка е, че базисното обучение е достатъчно и завършилите умеят да работят в екип. Във всяка учебна програма е отразена формата, по която се провежда изпита. Постиженията на студентите се популяризират чрез участието им основно в универзитетски конференции с постери, участие с научни публикации в списания и други форуми.

3.1.5. В МК е реализирана динамична и прозрачна **връзка между преподаватели и студенти**. Публично се оповестява системата за провеждане на изпитните процедури, за които има ясно разписани правила. Разработени са определени инструкции за провеждане на семестриални изпити, на държавни изпити и Система за проверка и оценяване на знанията и уменията на студентите. При оценяване на учебните практики и преддипломния стаж, в комисията се включват и представители на работодателите, при които студентите провеждат практическото си обучение.

Съгласно изискванията за учебната дейност, държавните изпити, се провеждат пред Държавна изпитна комисия, назначена със заповед на Ректора, чийто състав се определя в съответствие с нормативните изисквания по предложение на ръководителя на съответното звено. В държавната изпитна комисия за всяка специалност могат да се включат и външни за Университета хабилитирани лица.

3.1.6. Ефективността на процесите, свързани с качеството на обучението се гарантират чрез **мониторинг и периодичен анализ** както на постиженията, така също и на срещаните трудности в процеса на обучение. В анализа и оценката участват експерти, представители на работодателите и студенти.

Извършва се ежегоден анализ на резултатите от кандидат-студентската кампания; анализ на мнението и нагласите на студентите-първокурсници; оценка на състоянието и проблемите в организацията на учебния процес по дисциплини и специалности – всеки семестър, като резултатите мотивират мерки и решения за преодоляване на констатираните слабости.

Организацията за управление на качеството на учебния процес се изгражда на основата на Система за наблюдение, оценяване, поддържане и управление на качеството на образованието. Всяка година се провеждат вътрешноуниверзитетски одити върху учебната документация.

Разработените и внедрени в обучението учебни програми по дисциплините от учебния план са с актуално съдържание, съобразено със специфичната подготовка за специалността „Инспектор по общественото здраве“ и съвременното ѝ развитие. При създаване на програмата за преддипломен стаж, преди гласуването ѝ на събранието на специалността и Колежанския съвет, тя е предоставена на Директора на РЗИ и ОДБХ, като техните препоръки се включват в новата програма за преддипломен стаж.

3.1.7. Разработени са правила за съставяне на **комисия за разглеждане на жалби от студенти**. В Правилника за структурата и организацията на процеса на обучение в МК ясно са разписани правилата и процедурите за работа с постъпили жалби на студенти. Студентите имат право да подават индивидуални и колективни жалби до ректора или директора, според спецификата на жалбата.

За специалността „Инспектор по общественото здраве“ няма постъпили жалби за периода 2011-2017 г. във връзка с нарушаване на учебния процес. При срещата на ЕГ със студентите също не са изразили неудовлетвореност, с изключение на затруднението им да се подготвят успешно в един и същ семестър по две от най-тежките дисциплини – физиология и анатомия. Би могло да се потърси последователност на двете дисциплини, не само заради улеснение на студентите, но и за по-ефективното обучение.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1:

Обучението на студентите от специалност „Инспектор по общественото здраве” осигурява знания и умения и стимулира мотивацията, самоанализа и ангажираността на студентите в процеса на обучение. Осигурена е публичност на информацията, свързана с процеса на оценяване на семестриалните и държавни изпити. Съществува динамична и прозрачна обратна връзка между преподаватели и студенти. Качеството на образователния процес периодично се анализира чрез текущ мониторинг и периодични проучвания на мнението на студенти и на работодатели. Не са констатирани жалби на студенти относно коректността на приетите в МУ-Пловдив правила и процедури, касаещи обучението и отношението към студентите.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и дипломиране на студентите

Критерий 4.1. Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане

4.1.1. Активностите, свързани с приема на студенти в МК са подчинени на стандартните изисквания. Разработва се и се публикува Кандидат-студентски справочник, който ежегодно се актуализира и се обявява на страницата на МУ-Пловдив, съответно за МК. Разработен е и Правилник за прием на български и чуждестранни студенти, който също е обявен на сайта на МУ-Пловдив и също ежегодно се актуализира.

Своевременно се съобщава актуална информация относно приема на кандидат-студенти, включваща различни съобщения и контакти, график за провеждане на конкурсните изпити, резултати от изпити и класиране, балообразуване по специалности, такси за кандидатстване и т.н. Създадена е много добра организация за улесняване адаптацията на студентите, като за тази цел са разработени множество вътрешноуниверситетски правила, осигуряващи коректно прилагане на процедурите и критериите за прием.

Изготвени са няколко видеоклипа за различни звена от МУ-Пловдив, които запознават обществеността с условията, предоставяни от Университета в процеса на обучение. Провеждат се „Дни на МУ- Пловдив” в Берлин, Лондон, Истанбул и Техеран, през 2016 г., с цел набиране на чуждестранни студенти. Създадена е и много добра организация за улесняване адаптацията на студентите, като за тази цел са разработени множество вътрешноуниверситетски правила. Кандидатстващите за специалностите в МК полагат устен изпит с писмена част, който включва теми от етика и въпроси, свързани с мотивацията на кандидат-студентите за избраната специалност. Писмената част се състои в интерпретиране на етични категории и понятия от темите, обявени в Програмата по етика.

Предоставена е публична информация за развитието на специалностите чрез организиране „Ден на кандидат-студента“; „Ден на ориентиране в МУ- Пловдив“, който се провежда обикновено в началото на м. септември за новоприетите студенти. Издава се и „Наръчник на първокурсника“. Предоставяната публично информация очертава цялостния маршрут на студента от приема му в съответната специалност, през развитието му в процеса на обучение, до реализирането му като професионалист.

4.1.2. Разработени са множество вътрешноуниверситетски правила в съответствие с принципите на Лисабонската конвенция, за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование и образованието с квалификационна степен „Професионален бакалавър”. Последната е приета и призната само в учебните заведения у нас.

Сходството на учебните планове от ВУ, в които се изучава специалността „Инспектор по общественото здраве” и приложението на кредитната система създават сравнително благоприятна възможност за мобилност на студентите в страната и в чужбина. Кредитната система в МУ-Пловдив е съобразена с Европейската система за натрупване и трансфер на кредити (ECTS) и Наредба № 21 от 30.09.2004 г. за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредитите във ВУ.

В нито една държава от Европейския съюз не е приета ОКС „Професионален бакалавър”, което поставя нашите студенти в неравностойно положение, спрямо квалификациите в Лисабонската конвенция. Този факт затруднява международната мобилност на студентите от регулираните професии, включващи специалността „Инспектор по общественото здраве”.

4.1.3. В МК е създаден и функционира отдел „Международна дейност и европейски проекти”. Чрез отдела се поддържат непрекъснати контакти с други ВУ у нас и в чужбина. Медицинският колеж участва в програма Еразъм и Еразъм+. В рамките на тези програми в отдела се организират мобилности на студенти и преподаватели.

Студентската мобилност е резултат от сключени междуинституционални споразумения в областите на обучение на специалностите от Медицинския колеж между МУ и университети и колежи в: Гърция, Литва, Латвия, Естония, Португалия, Испания, Словения, Словакия, Македония и Турция. Десет студенти от посочените университети и колежи са провели преддипломния си стаж в МК-Пловдив по предварително изготвена синхронизирана програма. В периода 2010–2014 г. в МК–Пловдив са били на посещение 26 чуждестранни студенти по програма Еразъм и 48 преподаватели от Полша, Латвия и Литва. За същия период са осъществени 87 мобилности на преподаватели от колежа в Гърция, Португалия, Испания, Естония, Ирландия, Франция, Белгия и др. за изнасяне на лекции.

Четири преподаватели от специалност „Инспектор по общественото здраве“ са включени в проект „Студентски практики”, съфинансиран от Европейския социален фонд на Европейския съюз. През периода **43** студенти от специалността са провели практическо обучение по проекта. За периода от последната акредитация няма изпратени български студенти от специалността „Инспектор по общественото здраве“ на обучение в чужбина.

Резултатите показват положителна нагласа от страна на студентите за мобилност, но същевременно и сериозни пречки пред осъществяването ѝ. Сред главните причини са изтъкнати затруднения при общуване на чужд език, икономически проблеми и степента „професионален бакалавър”.

4.1.4. Личната мотивация на студентите и преценката на преподавателите за възможностите им са определящи при включване на студента в изпълнението на изследователски проекти на ниво университет или колеж. Научната дейност на студентите се реализира на ниво Университет и Колеж чрез участие в организирани научни форуми. Ръководството на колежа насърчава студентите, включително и тези от специалността „Инспектор по общественото здраве” за участия в научно-изследователска дейност, чрез участия в проекти и изготвянето на научни реферати, публикации и постери. Научната дейност на студентите е активно подпомагана от преподавателите по специалността. Научните им разработки са основно научни обзори или собствени проучвания с приложно-научен характер.

През периода 2010–2015 г. в научноизследователска дейност са взели участие общо 38 студенти. Форумите в които са участвали са:

- „7- години Медицински колеж- Пловдив - традиции и бъдеще”, 09-10 май 2012 г., Пловдив,
- Втора научна сесия за студенти и преподаватели – „Заедно пред предизвикателствата на съвременното здравеопазване”, 12-13 май 2011 г.,
- Електронна постерна сесия за студенти и преподаватели, 09.10.2012г. Пловдив,
- Десета национална студентска сесия МУ, МК – Плевен, 03-04 ноември 2011 г.,
- Втора научна сесия за преподаватели и студенти на МК към МУ „Проф. д-р Парашкев Стоянов”, Варна, 03-04 октомври 2013 г.

Относителният дял на студентите, участвали в научни форуми, спрямо общия им брой, обучавани през последните пет години е 8.4%, а относителният дял на студентските публикации спрямо общия брой публикации в професионалното направление е 7.6%.

4.1.5. Изискванията към съдържанието на основните документи за образование и квалификация, издавани от училището са спазени. Освен държавните изисквания, са създадени и необходимите вътрешни правила и разпоредби.

4.1.6. В МУ-Пловдив е разработена система за мониториране реализацията на завършилите студенти, която бе описана по-подробно (вж. 3.1.6.).

В съответствие със Закона за професионално-съсловните организации завършилите получават УИН, отразяващ принадлежността им към Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ), което предполага поддържането на национален и регионални регистри. В МУ-Пловдив е разработена система за мониториране реализацията на завършилите студенти, която се основава на анализа на анонимни анкетни карти, попълвани от абсолвенти, специалисти и докторанти (вж. 3.1.6.). В МУ-Пловдив е създаден и функционира Клуб на завършилите (Alumni club), чрез който възпитаниците на Университета могат да поддържат постоянни контакти помежду си, да се получава информация за тяхното професионално развитие и проблеми. Реализацията на студентите се следи в съответствие със ЗВО, като се проследява и документира актуалния професионален статус.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1:

Създадена е организация за привличане, прием на кандидат-студенти и адаптиране на приетите студенти. Провеждането на кандидат-студентската кампания е съпроводена от своевременна и ясна информация, изясняваща всички етапи от „жизнения цикъл на студента“ за периода от приема до дипломирането му. Регистрира се реализацията на завършилите студенти чрез анкетни проучвания. Установяват се определени затруднения в международната студентска мобилност поради липса на хармонизираност на образователно-квалификационните степени. Студентите са стимулирани да участват в научноизследователска дейност, научни форуми и в научни публикации.

Стандарт 5. Преподавателски състав

Критерий 5.1. Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на специалността

5.1.1. Основен и важен ангажимент на колежа е обезпечаването на квалифицирани преподаватели за професионалното направление. Ежегодно се прави преглед на възможности за кариерно израстване и обявяване на конкурси за професионалното направление, като се съблюдават законовите изисквания. Обявяването на конкурси следва изискванията в Правилника за развитието на академичния състав като се съблюдават изискванията за публичност и прозрачност чрез раздела „Развитие на академичния състав“ на сайта на университета, на който се обявяват всички конкурси и развитието на процедурите.

Преподавателският състав на специалността „Инспектор по общественото здраве“ е в съответствие с изискванията на чл. 6, ал.1, 2, и 3 от ЕДИ и ал.26 г, ал. 1 от ЗВО.

Всички преподаватели, които водят лекционното обучение и упражненията по задължителните учебни дисциплини имат необходимата квалификация за преподаването им.

5.1.2. Обучението на студентите по специалността се осъществява от общо **43 преподаватели**, от които **20 са хабилитирани** (3 професори и 17 доценти). На ОТД към МК са назначени **12 преподаватели**; на граждански договор са назначени **6 преподаватели**, а останалите са на ОТД с МУ-Пловдив. Процентното съотношение между хабилитирани и нехабилитирани преподаватели е **47% към 53%**.

Лекционното преподаване в специалността „Инспектор по общественото здраве“ е общо 991 часа. От тях 740 часа се изнасят от хабилитирани преподаватели на ОТД с МУ; 50 часа (5%) се изнасят от хабилитирани преподаватели на допълнителен трудов договор и хонорар; 36 часа (4%) от нехабилитирани на ОТД с МК и 165 часа (15%) от преподаватели на

граждански договор с МК. Спазено е изискването на ЕДИ поне 50% от хабилитираните преподаватели да са на ОТД към учебното заведение.

Преподавателският състав е в състояние да покрие напълно потребностите на обучението по специалността. Асистентите водят както упражнения, така и учебна практика по една и съща дисциплина, а при наличие на докторска степен провеждат и лекции. Това дава възможност много по-лесно да се спазят изискванията за последователност и приемственост на теоретичните и практическите знания.

5.1.3. В МУ-Пловдив, респективно МК, съществува действаща система за атестиране и стимулиране на кариерното развитие на преподавателите. Атестирането се извършва съобразно приетата инструкция за атестиране и след попълването на атестационните карти, като се спазва регулярността, посочена в Правилника за атестация. Системата за атестиране включва основни групи и видове атестационни показатели, степени на значимост и скали за оценяване на различните атестационни групи – хабилитирани и нехабилитирани преподаватели. Атестирането на преподавателския състав се извършва от Университетска атестационна комисия и атестационна група към специалността.

В процеса на атестация се използва и анкетиране на студентите за тяхното мнение относно атестираните преподаватели. Анкетирането се извършва от отговорника по качеството. Резултатите се докладват на колежански съвет и се вземат предвид при определяне на оценката от атестацията на съответния преподавател.

5.1.4. Системата за **насырчаване на академичната мобилност** в МУ-Пловдив е в съответствие на съвременните изисквания за оценка на преподавателите, включваща не само метрични показатели, но и качествени такива. Продължителността на занимания в една и съща област, както и по-дългият трудов стаж не винаги са в синхрон с качеството на обучителния процес и научната продукция на отделния преподавател. Това твърдение е залегнало в съвременните изисквания при атестирането на кадрите.

При срещата с преподавателите и ръководството на колежа е изказано неудовлетворение от бавното развитие на възможностите за повишаване ценза и академичното ниво на преподавателите от колежа. ЕГ постави този въпрос при заключителната среща с ръководството, посочвайки, че израстването на кадрите ще доведе до по-силна мотивация за повишаване на ефективността на обучителния процес, както и за активиране на дейностите, свързани с научни изследвания. МК има достъп и възможност за участие до всички проекти и мобилности, извършвани в университета. За изминалия период са осъществени десет мобилности от преподаватели в специалността по програма Еразъм. Независимо от наличието на договори на университетско ниво, професионалното направление изпитва затруднения при мотивиране на студентите за осъществяване на изходяща студентска мобилност, основно поради икономически причини.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1:

МУ-Пловдив и МК имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление. Преподавателският състав на специалността „Инспектор по общественото здраве“ е в съответствие с изискванията на чл. 5, ал.1, 2, и 3 от ЕДИ и ал.26 от ЗВО. В МУ-Пловдив, респективно МК, съществува действаща система за атестиране и стимулиране на кариерното развитие на преподавателите, подчинена на ЕДИ. Следва да се работи по подобряване на относително бавното развитие на възможностите за повишаване професионалната подготовка и академичното развитие на преподавателите от колежа. Препоръчва се МК да търси форми за преодоляване на трудностите за реализиране на изходяща студентска мобилност.

Критерий 5.2. Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея

5.2.1. Основното участие на студентите в научни проекти е свързано с предварителната подготовка на информацията по проектите под наставничеството на преподавателите. Изразява се в анкетни проучвания, обобщаване и анализ на получените резултати.

За периода 2010-2015г в зависимост от целите, характера и начина на финансиране на научноизследователската дейност, преподавателите от МК са участвали в четири национални и три международни проекта, ангажирани със специалността „Инспектор по общественото здраве”. Относителният дял на преподавателите, участващи в обучението на студентите от специалността, участвали в изпълнението на университетски, национални и международни изследователски проекти е 83%.

5.2.2. Предоставените данни относно публикационната активност на преподавателите не включват само темите, свързани с проблематиката на професионалното направление, а обхващат целостния професионален опит на съответния преподавател. Използвайки този подход в доклада-самооценка за периода 2010-2015 г. са посочени цифри отразяващи голям брой научни съобщения, голямата част от които не са в областта на специалността. ЕГ обърна внимание на важността на съвпадане на публикационната активност с тематиката на обучение по специалността.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2:

Обучението по специалността се провежда от преподаватели с висока професионална компетентност. Академичният състав отговаря на изискванията на ЗВО и ЕДИ за специалността. Провеждат се прозрачни процедури за професионално развитие. Насърчава се академичната мобилност. Научноизследователската дейност през периода включва участието на 83% от преподавателите по специалността. Публикациите на преподавателите са свързани с различни аспекти на здравните грижи. Организирант се различни форуми и дейности за популяризиране на изследователската активност и научна продукция на преподавателите и студентите.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите

Критерий 6.1. Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова

6.1.1. Обучението по специалност „Инспектор по общественото здраве” е осигурено с необходимата материална и информационна база за провеждането на нормален учебен процес. МК разполага със собствена сграда, специално проектирана за медицинско училище още през 1969 година.

Лекционните курсове на специалност „Инспектор по общественото здраве” на територията на МК се провеждат в една учебни зала, с капацитет 90 седящи места и други две учебни зали с по-малък капацитет от по 40 седящи места, с обща площ 100 м². На територията на МУ-Пловдив - една аудитория с 90 места, две учебни зали по 25 места и две учебни зали с капацитет 15 места в Катедрата по хигиена и екомедицина; две учебни зали по 30 места в Катедрата по епидемиология и МБС; една учебна зала с капацитет 30 места в Катедрата по инфекциозни болести. Във всички учебни зали има монтирани екрани за работа с мултимедийна техника. МК разполага със 10 собствени мултимедийни апарати, от които пет стационарни.

Аудиторната площ за учебна заетост на един студент, обучаван в специалност „Инспектор по общественото здраве”, при общ брой 84 студенти за пълен курс на обучение е 5,6 м².

За провеждането на *практическите упражнения* е оборудван един специализиран кабинет по Учебна практика с 30 работни места и площ 50 м², където студентите се обучават по изготвяне на необходимата документация, свързана с проведените инспекции по обекти.

Студентите от специалността провеждат *практическите си занимания* и преддипломния стаж във външни за Колежа учебни бази, общо **100** обекта: 8 оперативни отдела в РЗИ; ОДБХ; 24 обекта с обществено предназначение; 28 хранителни обекта; 11 детски заведения; 8 учебно-възпитателни; 14 промишлени предприятия; 7 здравни заведения.

С базите, в които се провежда *практическото обучение*, има сключени договори за сътрудничество, които при необходимост се подновяват. Списъкът на учебно-практическите бази непрекъснато се допълва и актуализира.

Социално-битовата база за студентите включва студентско общежитие към МК с капацитет 500 места. Тази леглова база удовлетворява 100% от подадените молби за общежитие.

Храненето на студентите се осъществява в студентски стол на МК с кухненски блок, със застроена площ 763 кв.м.

6.1.2. Компютърната база е обща за всички специалности от МУ-Пловдив. Студентите при обучението си използват **компютърни зали с обща площ 250 м²**, както следва: компютърна зала в библиотеката на база; компютърна зала в библиотека „Хирургии” и две компютърни зали в МК. Наличната база за обучение в МК дава възможност за добра информационна осигуреност.

6.1.3. Студентите ползват Библиотечно-информационен център (БИЦ) на МУ-Пловдив. Той включва в структурата си централна и четири филиални библиотеки, включително и тази в МК. Петте библиотеки функционират в обща мрежа и изграждат единна база данни. Осигурен е безплатен достъп до Интернет, вкл. безжичен, както и възможност за отдалечено ползване на абонираните електронни ресурси.

Създадена е пълна автоматизация на библиотечните процеси на базата на 11 модула от библиотечния софтуер „Автоматизирана библиотека“. Електронният каталог на БИЦ е достъпен и онлайн от сайта на МУ-Пловдив и от уебстраницата на БИЦ.

В резултат на успешната реализация на проект „Осигуряване на достъпна и рентабилна инфраструктура на МУ-Пловдив чрез подобряване на енергийната ефективност на сградите и модернизация на Библиотечно-информационния център”, финансиран по ОП „Регионално развитие” през 2012-2013 г. е осъществена инфраструктурна и технологична модернизация на БИЦ за близо 1,5 млн. лв.

Централната библиотека и нейните филиали са ремонтирани и обновени. Внедрена е RFID технология (на базата на радио честотната идентификация) за ускоряване на библиотечното обслужване и защита на книжния фонд.

Осигурена е достъпна среда за лица в неравностойно положение чрез изграждане на асансьор, платформа и рампи. Оборудвани са 4 специализирани читателски места и едно компютъризирано място за хора със зрителни увреждания.

Капацитетът на БИЦ е разширен. Разкрити са нови 80 места за потребители, от които 45 компютъризирани. Общият брой места за потребители е 270, от които 75 са оборудвани с компютри.

Текущо се окомплектова специализирана литература на традиционни и електронни носители – учебници и учебни помагала, монографии, справочни и периодични издания.

Библиотеката в МК разполага със заемна, читалня, компютърна зала, зала за презентации и групово учене, 3 книгохранилища. Общият брой места за потребители в тази библиотека е 70, от които 28 читателски, 12 оборудвани с компютри и 30 посетителски в залата за презентации и групово учене. Библиотечният ѝ фонд включва учебна и научна литература по всички изучавани дисциплини, като текущо се актуализира и обогатява.

Разполага и с колекция от 50 аудио-визуални продукти, подпомагащи учебния процес. В следакредитационния период са закупени общо нови **755** тома.

От 2015 г. МУ–Пловдив ежегодно абонира за интерактивната образователна платформа на издателство McGraw-Hill *AccessMedicine*. Чрез *AccessMedicine* студенти и преподаватели от всички специалности имат пълнотекстов достъп до електронното съдържание на над 110 учебника в редица дисциплини, както и до разнообразно допълнително съдържание: интегрирана лекарствена база данни, справочна информация, хиляди изображения, мултимедийно съдържание и описания на клинични случаи. Достъпът до колекцията се осъществява от университетската мрежа и отдалечено, от персонални устройства, чрез предлаганата от БИЦ услуга за отдалечен достъп.

6.1.4. МУ-Пловдив разполага и с Център за дистанционно обучение при направено искане за дистанционна форма на обучение. Този подход на обучение не е предвиден в програмата на акредитираната специалност към МК Пловдив.

6.1.5. Добре оборудваният „Център компютърни системи и комуникации”(ЦКСК) се състои от 5 специализирани звена: Компютърно звено за поддръжка на информационната система; Звено за фото и видео заснемане и трансформация във файлови формати; Копирно звено; Звено за предпечатна подготовка и Печатна база. В момента ЦКСК регистрира, съхранява и предоставя в различен илюстративен вид всякаква медицинска и друга информация; внедрява компютърни технологии, разработва софтуери и информационни проекти, поддържа компютърната техника и информационната сигурност; обслужва организационно-методическата и административно-стопанската дейност на МУ-Пловдив.

ЦКСК работи за осъществяването на първата стъпка в България към изграждането на т.нар. “Виртуален медицински университет”, с оглед по-ефективна интеграция на медицинските висши училища в страната с тези от Европа.

За нуждите на Учебен отдел е създаден пакет (собствена разработка „Система за автоматизация на учебната дейност” - САУД) за електронно обслужване на студентите от записването до издаването на дипломите.

Предоставената информация и проведените дискусии по време на посещението на Експертната група ясно очертаха, че внедряването на съвременни информационни технологии, както в областта на обучението, така и в административното обслужване на студентите е приоритетна задача на ръководството на Колежа.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1.:

Учебните ресурси отговарят на съвременните европейски изисквания и реално подпомагат обучението на студентите. Осигурена е непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база за осъществяване на ефективен обучителен процес. Налице е достатъчна аудиторна площ, компютърни зали с необходимото оборудване, библиотечна площ и библиотечен фонд със сериозен капацитет. Осигурено е съвременно административно обслужване на преподаватели и студенти.

Стандарт 7. Управление на информацията

Критерий 7.1. Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по специалността и последващата реализация на завършилите

7.1.1. Задължителен елемент от действието на цялостната система за осигуряване и контрол на качеството в Медицински колеж-Пловдив е периодичното проследяване на резултатите от обучението на студентите. Съществуват обобщена информация, събрана чрез записи и анкетни карти, за развитието на успеха на студентите и процента на отпадналите, брой дипломирани студенти, анкети със завършилите студенти за мнението им за учебните програми, студентското удовлетворение от програмите, кариерното развитие на завършилите, както и оценка на потребителите на кадри за подготовката на завършилите

специалността „Инспектор по общественото здраве“. Данните от анкетата сред потребителите на кадри показват, че постъпилите на работа имат необходимите знания и умения за работа по специалността.

7.1.2. В МК е изградена организация за проследяване на реализацията на завършилите обучението студенти. Тя включва четири нива: проследяване на броя приети към броя дипломирани студенти; проследяване на броя дипломирани студенти; организиране, провеждане и отчитане на анкети, свързани с реализацията на завършили, работещи и потребители; провеждане на среща с потребители; получаване на благодарствени писма от потребители и провеждане на курсове за следдипломно обучение (СДО). В периода 2010-2015 по специалност „Инспектор по общественото здраве“ на МК-Пловдив са завършили общо **124** студенти. Относителния дял на реализиралите се по специалността от общия брой завършили е 27%, а 12% продължават обучението си в друга квалификационна степен. Студентите по специалността се реализират в РЗИ и службите по трудова медицина, като трябва да се отбележи, че в Областната дирекция за безопасност на храните- Пловдив инспектори не се назначават, по причина, че завършилите студенти нямат нужната квалификация по закона за държавния служител.

През 2015 г. по повод 70-годишния юбилей на Медицинския университет – Пловдив е създаден **ALUMNI КЛУБ на МУ-Пловдив**, който съдейства за изграждане на трайна връзка между възпитаниците и Университета.

7.1.3. За нуждите на студентите и преподавателите от специалността „Инспектори по общественото здраве“ периодично се закупува специализирана литература, в които са отразени най-новите тенденции и научни достижения по съответните дисциплини. Поддържат се собствени информационни масиви за световните постижения в областта на общественото здраве.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1.:

В МУ- Пловдив и МК се поддържа информация по отношение успеваемостта на студентите. Периодично чрез анкетиране се проучва мнението на студенти и потребители. Съществува информация за относителния дял на постъпили на работа по специалността през последните пет години от общия брой на завършилите специалисти. Поддържат се собствени информационни масиви за актуалните научни постижения в областта на общественото здраве.

Стандарт 8. Информация за обществеността

Критерий 8.1. Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по специалността

8.1.1. На сайта на МУ - Пловдив и МК ежегодно се представя необходимата информация за условията на обучение в специалностите от регулираните професии, основните квалификационни форми, квалификационните характеристики, учебните планове. Подробна информация за качени сборници, лекции, публикации и др. се предоставят с индивидуална парола за всеки студент и преподавател.

8.1.2. На Интернет страницата на МУ - Пловдив (студенти) могат да бъдат открити всички елементи на „жизнения цикъл“ на студента – от кандидат-студентската кампания до завършването на МК. Налична е цялата необходима информация в кандидат-студентския справочник, публичност на програмите за изпитите, актуална информация относно приема – балообразуване, изпити, резултати, достъпност чрез мобилни устройства и др. Справочникът за прием на студенти се актуализира всяка година и е достъпен на страницата на МУ - Пловдив.

8.1.3. Всеки курс от специалностите в МК-Пловдив се администрира от курсов ръководител. Той се представя официално още на първата среща на Колежанското ръководство с първокурсниците. В началото на всяка учебна година и периодично през

семестъра той провежда срещи със студентите, на които се обсъждат както текущи административни и учебни въпроси, така и принципни проблеми, свързани с управлението на учебния процес и качеството на образование. Курсовите ръководители пряко съдействат на студентите по тези въпроси и информират за техните мнения и предложения по време на заседания на УНС, а при необходимост – и на заседания на Колежанския съвет.

8.1.4. В МУ-Пловдив са създадени условия за разпространение в подходяща форма на изследователските резултати от обществен, научен и приложен интерес. Постиженията на преподавателите се публикуват в списание “Folia Medica”, както и в други специализирани медицински списания. Научни разработки се представят на ежегодните празници на науката, на периодичните научни сесии, организирани от МУ, както и на научните форуми у нас и в чужбина. Следва да се отбележи, че резултатите от научните постижения бързо намират място и в образователния процес.

В МУ-Пловдив, резултатите от научноизследователската дейност се разпространяват и чрез участие на преподаватели в провеждане на информационни дни, чрез информиране на медии за тяхното участие и чрез приобщаване на студентите при разработването и приложението на проектите.

8.1.5. Цялата необходима информация за мобилност на студенти и преподаватели е достъпна на сайта на МУ-Пловдив. Съгласно Правилника за устройството и дейността на МУ-Пловдив се допуска преместването на студенти в друго или от друго ВУ. За периода 2010-2015 г. няма студенти провели обучение в друго или от друго ВУ в страната по специалност ИОЗ.

В МК-Пловдив функционира отдел „Международно сътрудничество и програми“, чрез който се поддържат непрекъснати контакти с други ВУ у нас и в чужбина. МК участва в програма Еразъм и в Европейски сестрински модул, в рамките на които се организират мобилности на студенти и преподаватели. Отделът извършва селекция на студентите, които желаят да осъществят мобилности по ясни и прозрачни правила. Доказателствения материал за осъществени преподавателски и студентски мобилности е изчерпателен, а активностите в МК в тази област може да се оценят изключително високо, и следва да се отбележи, че обменът на преподаватели е осъществен във всички специалности на колежа. За студентите от специалност „Инспектор по обществено здраве“ са осъществени контакти с Училище по здравни грижи Тарту – Естония и Висшата медицинска школа в Белград – Сърбия. Както и при другите колежи в страната, за специалността „Инспектор по обществено здраве“ има малко възможности за студентска мобилност, тъй като специалността е тясно обвързана със специфичната законовата база на всяка страна членка на програма Еразъм.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1.

Има достъп до информация, свързана със специалността – кандидатстване, обучение, квалификационна характеристика и др., на сайта на Университета. Провеждат се регулярни срещи с потребители на кадри от системата на РЗИ, Агенция по храните и др., които се документират, както и регулярно се провеждат анкети към потребителите на кадри относно оценката им за завършилите специалността. Създадени са реални възможности за публикуване в издания на Университета от страна на преподаватели и студенти. Регистрирани са достатъчен брой участия в конференции и други форуми на преподаватели, осигуряващи обучението. Споразуменията за мобилност с чуждестранни университети са ограничени, поради несъответствието на ОКС на специалността с други подобни специалности в чужбина, но активността на Колежа в тази насока е висока и са осъществени ползотворни контакти с две чуждестранни висши медицински училища (Естония и Сърбия).

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите

Критерий 9.1. Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по специалността от регулираните професии

9.1.1. В МУ-Пловдив има добре действаща система за управление и мониторинг на качеството на образователния процес. Целият набор от документи представя правилата за актуализиране на програмите, актуализиране на учебните планове, развитие на преподавателския състав чрез продължаващо обучение и научно-изследователска дейност. При подготовката на материалите за лекциите и упражненията се използват публикации, както и резултати от собствени проучвания в съответната област. Обучението на студентите отговаря и се придържа към съвременните методи на преподаване и оценяване на постиженията им.

Основен елемент в мониторинга на качеството на образователния процес е проучване на студентското мнение, което се осъществява чрез периодично провеждане на анкети със студентите от всички курсове. Учредената с ежегодна заповед в Колежа, студентско-преподавателска комисия провежда и обобщава резултатите от проведените анкети. Прави впечатление, че данните за 2015 г. показват 62% отлична или много добра оценка на качеството на обучението.

Провеждат се и периодични проучвания на мнението на студентите за методите и подходите в преподаване и оценяване на конкретен преподавател и съответната дисциплина в специалност „Инспектор по общественото здраве“, за което е предоставен доказателствен материал за дисциплина „Комунална хигиена“ (2015 г.).

Провеждането на ежегодни анкети, срещи на ръководните органи със студентите и потребителите на кадри осигурява адекватно актуализиране на учебния процес. Не на последно място е и провеждането на вътрешни одити през определен период от време, които да преценят качеството на администриране на учебния процес с адекватна документация.

9.1.2. Всеки семестър отговорникът по качество в специалността внася анализ в Комисията по качество и Учебен отдел за успеваемостта на студентите. През наблюдавания период двама от студентите в специалността са били отличници на випуска. Динамиката на средния успех на студентите от специалността „Инспектор по общественото здраве“ през периода 2010-2016 е от добър до много добър. Наблюдава се в изолирани случаи диспропорция в успеваемостта по определени дисциплини.

Предоставен е доказателствен материал за семестриални заседания в специалността, на които се обсъждат: успеваемостта на студентите, качеството на учебния процес и спазването на учебната и трудовата дисциплина, както и планиране на мерки за преодоляване на проблемите със съпътстващи срокове за изпълнението им.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1.:

В рамките на обучението на студенти по специалността „Инспектор по общественото здраве“ се осъществява периодично актуализиране на документацията, свързана с учебния процес. По време на заседанията на специалността се обсъждат възможностите за усъвършенстване на качеството на преподаване на базата на провеждани анкети и вътрешни одити. Организирането, провеждането и отчитането на студентските анкети относно качеството на образованието в МК и по отделни дисциплини и преподаватели е добре описано и документирано.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството

Критерий 10.1. Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по специалността от регулираните професии

10.1.1. През 2009 г. МУ-Пловдив е оценен и сертифициран съгласно изискванията на ISO 9001:2008, а през 2015 г. е ресертифициран за дейности по Висше образование за ОКС професионален бакалавър, бакалавър, магистър, доктор, СДО и научноизследователска

дейност в областта на медицината и общественото здраве. През 2016 г. е проведен вътрешен одит на специалност „Инспектор по общественото здраве“ към МК от сертифициран вътрешен одитор с цел и обхват на одита да се установи степента на съответствие на СУК с изискванията на БДС ISO 9001:2008 и да се оцени готовността на МУ-Пловдив за предстоящия контролен одит от сертифициращата организация SGS-България, при която не са констатирани несъответствия.

10.1.2. Специалността работи в конкурентна среда. В МК съществува траен интерес към специалността „Инспектор по общественото здраве“ и непрекъснато се анализира средата като на тази база се планират и реализират мерки за повишаване на интереса към обучението. Оценките на МУ-Пловдив на конкурентната среда се правят периодично на базата на достъпна информация от сайтовете на университетите във Варна, София и Плевен, в които се обучават студенти от специалността „Инспектор по общественото здраве“.

10.1.3. В структурата на комисиите за държавен изпит участват представители на колежа и на базовите институции, в които студентите провеждат своята практика и пред дипломния стаж, като одобрението на състава на комисиите е съпроводен с необходимата документация.

10.1.4. МК преминава успешно ежегодни вътрешни одити. Направени са подобрения на материалната база и актуализиране на програмите по основните дисциплини на обучение на специалността „Инспектор по общественото здраве“. Възможна е проследимост на данни за студентите. Ръководството на специалността проявява ангажираност за ефективно функциониране на СУК и МУ и постоянното ѝ подобрене.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1.:

Последната акредитация от НАОА на специалността „Инспектор по обществено здраве“ в МК-Пловдив има значение за поддържане на необходимото качество на процеса на обучение. Налице е необходимата документация по отношение на подготовка за процедурите по акредитация. Конкурентната среда в България е позната добре. МУ-Пловдив е сертифициран съгласно изискванията по ISO 9001 през 2009 г. и ресертифициран през 2015 г. от сертифицирана международно призната организация. Провеждат се и регулярни вътрешни одити и се оценява готовността на МУ-Пловдив за предстоящ одит. Ръководството на специалността проявява ангажираност за ефективно функциониране на СУК.

Председател на ПКЗС : .....
/ проф. д-р Борис Богов, дм /